

Німеччині включає більше 500 програм федерального і регіонального значення, що сприяють інвестиційній активності. Сприяння реалізується у наданні технологій і відповідної економічної інформації, а також фінансуванні з державного бюджету економічних і технічних заходів із навчання та підвищення кваліфікації співробітників і керівників малого бізнесу.

На нашу думку, для України сьогодні є необхідними є активний розвиток малого і середнього бізнесу і, як наслідок, збільшення його частки у ВВП. Дослідження та застосування світового досвіду у значній мірі сприяло б правовій та організаційній системі підтримки і регулювання МСП.

Література:

1. Жураковский А. С. Мировой опыт поддержки малого предпринимательства. *Вестник ТТУ*. 2012, Выпуск 1 (105). С. 35–38.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ю. В. ФЕДОТОВА, канд. екон. наук, доц.,
зав. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки

Є. В. ВИСОЦЬКИЙ, студент

*Харківський національний університет міського господарства імені
О. М. Бекетова, м. Харків, Україна*

У сучасних умовах зовнішньоекономічна діяльність підприємства є основною ланкою зовнішньоекономічного зовнішньоекономічна діяльність підприємства є основною ланкою зовнішньоекономічного комплексу країни. Ефективна організація зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) чинить безпосередній вплив на підсумки функціонування підприємства – прибуток, рентабельність, термін окупності інвестиційних проєктів. Тому розгляд питання організації системи управління ЗЕД є актуальним для будь-якого підприємства.

Відсутність оптимально розробленої стратегії управління ВЕД підприємства призводить до того, що управлінські рішення носять різноспрямований суперечливий характер, і це стає причиною неефективності ЗЕД підприємства та знижує економічну доцільність його діяльності в цілому.

Функціональні відділи та служби, які сприяють роботі підприємства, що здійснює ЗЕД, можна розділити на три групи:

- група відділів і служб, що здійснюють планування: планово-економічний, валютно-фінансовий, транспортний відділи, бухгалтерія;
- група відділів, які займаються безпосередньо маркетингом: інженерно-технічний відділ, кон'юнктури і цін, реклами та виставок, спільних підприємств, технічного обслуговування та запчастин;
- група відділів, які забезпечують прийняття та виконання управлінських рішень: відділи розвитку, АСУ, кадрів, зарубіжних командировок, канцелярія, адміністративно-господарський відділ.

На промислових підприємствах, які активно приймають участь у зовнішньоекономічній діяльності, зовнішньоторговельний апарат існує в основному у двох формах: як частина внутрішньовиробничої структури у вигляді зовнішньоекономічного відділу або як відносно самостійний підрозділ у вигляді зовнішньоторговельної фірми.

Наступним елементом системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства є домінанти, які визначаються стратегічними і тактичними цілями. На ці домінанти чинять вплив як внутрішні, так і зовнішні чинники.

При аналізі даних факторів можна казати про наступну структуру тактичних і стратегічних домінант: потенціал зарубіжного ринку, зовнішньоекономічна політика країн-експортерів та країн-імпортерів, конкретні переваги підприємства, система своєчасного та адекватного відображення ситуацій, які виникають на зовнішньому ринку, система синхронізації роботи усіх ланок підприємства.

Розробка стратегії управління ЗЕД являє собою складний управлінський процес, що включає декілька етапів, основними з яких є наступні [2]: постановка цілей реалізації зовнішньоекономічної діяльності підприємства, виявлення її пріоритетних напрямів і форм; оптимізація структури інвестиційних ресурсів, які формуються, їх розподіл та раціоналізація використання з метою досягнення ефективності ЗЕД у короткостроковий період; розробка політики управління ЗЕД за найбільш важливими напрямками фінансово-господарської діяльності підприємства, розподіл пріоритетів відносно розвитку різних напрямів ЗЕД; реалізація ЗЕД за рахунок розширення зовнішнього середовища підприємства.

Основною метою стратегії управління ЗЕД промислового підприємства є реалізація його виробничого потенціалу, забезпечення економічного зростання та розвитку у довгостроковій перспективі за рахунок забезпечення ефективності безпосередньо ЗЕД, що, у кінцевому рахунку, зможе забезпечити максимізацію прибутку підприємства і зростання його ринкової вартості як майнового виробничого комплексу.

Відповідно до поставленої мети мають бути сформовані основні задачі стратегічного управління ЗЕД підприємства за різними напрямками її розвитку.

1. Формування організаційного забезпечення системи стратегічного управління ЗЕД.

2. Забезпечення оптимального використання матеріальних, трудових, фінансових, інвестиційних ресурсів.

3. Розробка ефективної інвестиційної політики, як однієї з основних складових ефективної системи стратегічного управління ЗЕД промислового підприємства, з метою забезпечення високих темпів розвитку його виробничої діяльності.

4. Забезпечення мінімізації виробничих, комерційних, фінансових, інвестиційних ризиків на підприємстві у довгостроковій перспективі.

5. Дослідження і вдосконалення стану системи стратегічного управління ЗЕД і тенденцій показників ефективності діяльності промислового підприємства.

6. Забезпечення фінансової стійкості підприємства, високої оборотності його активів і капіталу у довгостроковій перспективі, максимізація величини прибутку і рентабельності ЗЕД у довгостроковому періоді.

Отже, розробка стратегії управління ЗЕД та реалізація загальних функцій управління ефективністю підприємства є необхідною умовою її успішної участі у міжнародних економічних відносинах.

Література:

1. Лопатина А. В., Камышанченко Е. Н. Разработка стратегии управления ВЭД промышленного предприятия как условие обеспечения его эффективности. URL: http://dspace.bsu.edu.ru/bitstream/123456789/8786/1/Lopatina_Razrabotka.pdf (дата звернення: 04.02.2022).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ю. В. ФЕДОТОВА, канд. екон. наук, доц.,
зав. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки,
Н. С. ОЛЬХОВСЬКА, студентка
*Харківський національний університет міського господарства імені
О. М. Бекетова, м. Харків, Україна*

На сьогоднішній день функціонування національної економіки будь-якої країни не може реалізовуватись без розвиненої системи зовнішньоекономічних зв'язків. Участь у системі міжнародних економічних відносин має позитивний вплив на розвиток економіки країни, сприяючи підвищенню технічного рівня виробництва, раціональному використанню природних ресурсів, зменшенню або ліквідації дефіциту окремих товарів, а отже і підвищенню рівня життя населення країни.

В умовах посилення тенденцій інтернаціоналізації бізнесу та нестабільності процесів економічного зростання розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємства визначається пошуком методів точної оцінки її результативності та підвищення ефективності.

Ефективність є комплексним поняттям, яке охоплює різні напрями господарської діяльності підприємства. Процес дослідження ефективності включає два основні напрями [1]:

- 1) ретроспективний порівняльний аналіз стану підприємства на різних етапах його діяльності;
- 2) оцінку конкурентних переваг підприємства порівняно з іншими суб'єктами ринку.

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності слід розглядати як співвідношення сукупності доходів і витрат від здійснення цієї діяльності.

Алгоритм оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства має включати наступні етапи [2]: